

584**USTAWA**

z dnia 12 września 1996 r.

o państwowym nadzorze standaryzacyjnym towarów rolno-spożywczych w obrocie z zagranicą.

Art. 1. 1. Ustawa określa organizację i zasady sprawowania państwowego nadzoru standaryzacyjnego towarów rolno-spożywczych w obrocie z zagranicą.

2. Celem państwowego nadzoru standaryzacyjnego jest zapewnienie wprowadzania na rynek krajowy towarów rolno-spożywczych z zagranicy o jakości handlowej zgodnej z wymaganiami oraz sprzyjanie konkurencyjności polskich towarów rolno-spożywczych wywożonych za granicę.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) państwowy nadzór standaryzacyjny — ogół czynności wykonywanych przez upoważnioną jednostkę organizacyjną, weryfikujących jakość handlową towarów rolno-spożywczych w obrocie z zagranicą,
- 2) towary rolno-spożywcze — produkty rolne i spożywcze w postaci surowców lub półproduktów oraz wyroby gotowe wytwarzane z tych surowców lub półproduktów, zwane dalej „towarami”,
- 3) obrót z zagranicą — przywóz towarów z zagranicy oraz wywóz towarów za granicę, niezależnie od sposobu ich przemieszczania przez granicę celną,
- 4) jakość handlowa — cechy towaru ustalone w normach i przepisach międzynarodowych lub kraju przeznaczenia, dotyczące właściwości organoleptycznych i fizykochemicznych oraz określone wymaganiami w zakresie klasyfikacji, opakowania, prezentacji, znakowania, przechowywania i transportu, a nie objęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi i fitosanitarnymi,
- 5) podmiot dokonujący obrotu z zagranicą — osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, dokonująca obrotu z zagranicą na własny rachunek i we własnym imieniu.

Art. 3. 1. Przywożone z zagranicy i wywożone za granicę towary określone w wykazie podlegają państwowemu nadzorowi standaryzacyjnemu. Warunkiem odprawy celnej jest posiadanie przez podmiot dokonujący obrotu z zagranicą orzeczenia, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1.

2. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej określi, w drodze rozporządzenia, wykaz towarów, o którym mowa w ust. 1, oraz ich minimalne ilości podlegające państwowemu nadzorowi standaryzacyjnemu.

Art. 4. 1. Państwowy nadzór standaryzacyjny towarów w obrocie z zagranicą sprawuje państwowa jednostka organizacyjna pod nazwą „Centralny Inspektorat Standaryzacji”.

2. Centralny Inspektorat Standaryzacji posiada osobowość prawną.

3. Centralny Inspektorat Standaryzacji podlega Ministrowi Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

4. Organizację Centralnego Inspektoratu Standaryzacji określa statut nadany przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

Art. 5. 1. Do zadań Centralnego Inspektoratu Standaryzacji należy w szczególności:

- 1) dokonywanie oceny towarów i wydawanie orzeczeń o jakości handlowej towarów,
- 2) wykonywanie badań laboratoryjnych,
- 3) prowadzenie doradztwa i udzielanie informacji dotyczących przepisów, norm i wymagań w zakresie jakości handlowej,
- 4) organizowanie szkoleń i doskonalenie kadr na potrzeby standaryzacji,
- 5) przygotowywanie propozycji zmian przepisów i norm, wynikających z potrzeb obrotu towarami z zagranicą,
- 6) współpraca z organami, jednostkami i organizacjami krajowymi oraz międzynarodowymi w zakresie przepisów, norm oraz oceny jakości handlowej towarów.

2. Centralny Inspektorat Standaryzacji przy wykonywaniu zadań współdziała z organami celnymi oraz innymi organami kontroli.

Art. 6. 1. Centralnym Inspektorem Standaryzacji kieruje Dyrektor, powoływany i odwoływany przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

2. Wicedyrektorzy Centralnego Inspektoratu Standaryzacji są powoływani i odwoływani przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej na wniosek Dyrektora Centralnego Inspektoratu Standaryzacji.

Art. 7. 1. Podmiot dokonujący obrotu z zagranicą towarami wymienionymi w wykazie, o którym mowa w art. 3, zobowiązany jest zgłosić te towary do oceny jakości handlowej.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy również przewoźnika lub spedytora.

Art. 8. Podmiot zgłaszający towar do oceny jakości handlowej jest zobowiązany:

- 1) przedstawić towar do oceny jakości handlowej w miejscu umożliwiającym jej przeprowadzenie,
- 2) wykonać czynności przygotowawcze niezbędne do dokonania oceny jakości handlowej,
- 3) przedłożyć do wglądu dokumenty potwierdzające tożsamość towaru,
- 4) wyznaczyć przedstawiciela, który będzie obecny przy ocenie jakości handlowej,
- 5) udzielić pomocy niezbędnej do dokonania oceny jakości handlowej,
- 6) udostępnić nieodpłatnie próbki towaru do badań w ilości niezbędnej do dokonania oceny.

Art. 9. Inspektorzy standaryzacji zatrudnieni w Centralnym Inspektoracie Standaryzacji, zwani dalej „inspektorami”, dokonują oceny i wydają orzeczenia o jakości handlowej towarów wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 3.

Art. 10. 1. Ocena jakości handlowej powinna obejmować jedną lub kilka następujących czynności:

- 1) sprawdzenie dokumentów umożliwiających identyfikację towaru, atestów jakościowych, wyników badań laboratoryjnych oraz innych dokumentów świadczących o jakości towaru,
- 2) kontrolę opakowania, znakowania, prezentacji towaru oraz warunków jego przechowywania i transportu,
- 3) kontrolę poszczególnych faz produkcji, wytwarzania, przetwórstwa, przechowywania i transportu towaru,
- 4) badanie systemów kontroli jakości prowadzonych w fazie produkcji, wytwarzania, przetwórstwa, przechowywania, transportu i otrzymanych przez nie wyników,
- 5) pobranie próbek oraz ich analizę,
- 6) ustalenie klasy jakości towaru.

2. Sposób i zakres przeprowadzenia oceny jakości handlowej powinien być dostosowany do specyfiki badanego towaru.

Art. 11. 1. Inspektor może odstąpić od dokonania oceny jakości handlowej towaru, jeżeli występuje jedna z wymienionych okoliczności:

- 1) brak kompletnej partii towaru,
- 2) brak możliwości technicznych i warunków do przeprowadzenia oceny,
- 3) brak kompletnej dokumentacji potwierdzającej tożsamość towaru,
- 4) brak możliwości spełnienia wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy inspektora.

2. O odstąpieniu od dokonania oceny jakości handlowej towaru inspektor wydaje orzeczenie, podając równocześnie przyczyny odstąpienia.

Art. 12. 1. Po dokonaniu oceny towaru inspektor wydaje orzeczenie o jakości handlowej, wystawiając:

- 1) świadectwo jakości — jeżeli towar spełnia wymagania jakości handlowej,
- 2) raport — jeżeli towar nie spełnia wymagań jakości handlowej.

2. Dopuszcza się odstąpienie od wydania orzeczenia o jakości handlowej towaru z importu, jeżeli wynika to z umowy międzynarodowej.

3. W przypadku stwierdzenia, że deklarowana przez podmiot dokonujący obrotu z zagranicą klasa jakości towaru jest różna od stwierdzonej w wyniku dokonanej oceny, inspektor orzeka o przeklasyfikowaniu towaru.

4. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że towar nie odpowiada warunkom zdrowotnym, inspektor zawiadamia o tym organ właściwy do wydania w tych sprawach orzeczenia.

Art. 13. 1. Od orzeczeń, o których mowa w art. 11 ust. 2 i art. 12 ust. 1 i 3, przysługuje podmiotowi dokonującemu obrotu z zagranicą odwołanie do Komisji Rzecznawców Centralnego Inspektoratu Standaryzacji.

2. Komisję, o której mowa w ust. 1, każdorazowo powołuje Dyrektor Centralnego Inspektoratu Standaryzacji spośród inspektorów legitymujących się wysokim poziomem wiedzy i doświadczenia w zakresie objętym odwołaniem.

3. Orzeczenie Komisji, o której mowa w ust. 1, jest ostateczne.

Art. 14. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej określi, w drodze rozporządzenia, szczególne warunki i tryb dokonywania oceny i wydawania orzeczeń o jakości handlowej towarów, rozpatrywania odwołań od orzeczeń inspektorów i powoływania Komisji Rzecznawców Centralnego Inspektoratu Standaryzacji oraz wzory druków wymaganych dokumentów.

Art. 15. 1. Za dokonanie oceny i wydanie orzeczenia o jakości handlowej towaru wymienionego w wykazie, o którym mowa w art. 3, pobiera się opłatę.

2. Opłatę, o której mowa w ust. 1, wnosi podmiot zgłaszający towar do oceny.

3. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w porozumieniu z Ministrem Finansów określi, w drodze rozporządzenia, stawki opłat za dokonanie oceny i wydanie orzeczenia o jakości handlowej dla poszczególnych towarów wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 3, oraz sposób ich obliczania i pobierania. Maksymalna wysokość stawek opłat nie powinna przekroczyć 0,5% wartości celnej towaru.

4. Do nie zapłaconych w terminie należności z tytułu opłat, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

5. Do innych niż określone w ust. 1 usług świadczonych przez Centralny Inspektorat Standaryzacji, wykonywanych na podstawie umowy zawartej z osobami fizycznymi lub prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej, stosuje się ceny umowne.

Art. 16. 1. Inspektorem Centralnego Inspektoratu Standaryzacji może być osoba, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie,
- 2) nie była karana za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub przeciwko dokumentom,
- 3) ukończyła studia wyższe o kierunku zgodnym z zakresem uprawnień,
- 4) jest zatrudniona w Centralnym Inspektoracie Standaryzacji,
- 5) posiada kwalifikacje potwierdzone egzaminem zdanym przed komisją kwalifikacyjną.

2. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego, powoływania i skład komisji kwalifikacyjnej oraz wysokość wynagrodzenia jej członków.

3. Przyznania i cofnięcia uprawnień inspektora dokonuje Dyrektor Centralnego Inspektoratu Standaryzacji.

4. Przyznanie uprawnień inspektora następuje na okres pięciu lat z możliwością jego przedłużenia na kolejne okresy pięcioletnie.

5. Przedłużenie okresu, o którym mowa w ust. 4, następuje na podstawie zdanego egzaminu przed komisją kwalifikacyjną.

6. Cofnięcie uprawnień inspektora może nastąpić:

- 1) na wniosek inspektora,
- 2) na skutek rozwiązania umowy o pracę,
- 3) na skutek skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa, o których mowa w ust. 1 pkt 2, lub pozbawienia praw publicznych.

7. Dyrektor Centralnego Inspektoratu Standaryzacji może zawiesić w czynnościach inspektora w przypadku:

- 1) naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych,
- 2) wszczęcia postępowania za przestępstwa, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

8. Okres zawieszenia w czynnościach inspektora trwa nie dłużej niż 3 miesiące, a w przypadku, o którym mowa w ust. 7 pkt 2, do czasu wydania przez sąd prawomocnego orzeczenia.

Art. 17. Do obowiązków inspektora należy w szczególności:

- 1) należyte, bezstronne i terminowe wykonywanie zadań,
- 2) obiektywne ustalanie i rzetelne dokumentowanie jakości handlowej towarów,
- 3) przestrzeganie tajemnicy służbowej,
- 4) stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych,
- 5) godne zachowanie się podczas wykonywania obowiązków służbowych.

Art. 18. 1. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej może upoważnić wybrane w drodze konkursu ofert podmioty prowadzące działalność gospodarczą lub inne jednostki organizacyjne do wykonywania w całości lub w części zadań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1.

2. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się, jeżeli oferent prowadził już kontrolę jakości towarów, posiada odpowiedni potencjał kadrowy, techniczny i finansowy oraz jeśli spełnia wymagania, zgodnie z odrębnymi przepisami, potwierdzone akredytacją w krajowym systemie badań i certyfikacji.

3. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się na okres pięciu lat.

4. Osoby dokonujące oceny i orzekające o jakości handlowej towarów na podstawie upoważnienia, o którym mowa w ust. 1, są inspektorami w rozumieniu ustawy. Przepisy art. 16 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 5 oraz ust. 7 i 8 stosuje się odpowiednio.

5. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej może cofnąć upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, w przypadku:

- 1) naruszenia przepisów prawa lub nieprawidłowości w dokonywaniu oceny i wydawaniu orzeczeń o jakości handlowej towarów,
- 2) niespełnienia warunków określonych w upoważnieniu.

6. Od decyzji, o których mowa w ust. 5, przysługuje złożenie skargi do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

7. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady, warunki i tryb upoważniania podmiotów prowadzących działalność gospodarczą lub innych jednostek organizacyjnych do dokonywania oceny i wydawania orzeczeń o jakości handlowej towarów w obrocie z zagranicą oraz cofania tych upoważnień.

Art. 19. 1. Badania laboratoryjne, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, wykonywane są przez akredytowane laboratoria badawcze Centralnego Inspektoratu Standaryzacji oraz inne laboratoria badawcze akredytowane w krajowym systemie badań i certyfikacji.

2. Do wykonywania zadań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, mogą być wykorzystywane wyniki badań krajowych i zagranicznych laboratoriów badawczych, innych niż wymienione w ust. 1.

Art. 20. Centralny Inspektorat Standaryzacji prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w prawie budżetowym dla zakładów budżetowych.

Art. 21. Przychodami Centralnego Inspektoratu Standaryzacji są:

- 1) opłaty pobierane za dokonywanie oceny i wydawanie orzeczeń o jakości handlowej towarów wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 3,
- 2) dochody z tytułu świadczonych usług,
- 3) inne dochody.

Art. 22. Zasady wynagradzania pracowników Centralnego Inspektoratu Standaryzacji określi Minister Pracy i Polityki Socjalnej.

Art. 23. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1997 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 6 ust. 1, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia,
- 2) art. 16 ust. 1 pkt 5 oraz art. 16 ust. 4, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1997 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*